УДК 330.322:338.242.4:338.49 **doi: 10.20998/2313-8890.2026.08.17**

Беник Максим, аспірант кафедри торговельного підприємництва, товарознавства та управління бізнесом, maksim.benyk@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-4779-5444
Одеський національний технологічний університет
вул. Канатна, 112, м. Одеса, 65039, Україна

ПІДХОДИ ДО ОЦІНЮВАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА

Анотація. *У статті досліджується проблема методичного забезпечення процесу оцінки інвестиційного забезпечення розвитку підприємства в Україні з урахуванням викликів пандемії та поточної війни. Метою дослідження є обґрунтування комплексної системи показників для ефективного управління та розвитку вітчизняних підприємств. Визначено, що в умовах криз виживання підприємств вимагає кардинальних рішень, забезпечених цілеспрямованим використанням інвестиційних ресурсів. Підкреслено, що низька конкурентоспроможність українських компаній, особливо в поточних умовах, знижує їхню інвестиційну привабливість, що зумовлює необхідність розробки адекватних підходів до оцінювання інвестиційного забезпечення.*

Визначено актуальні джерела фінансування інвестиційних проєктів для підприємств в сучасних умовах. Виокремлено основні групи факторів, що впливають на інвестиційну привабливість, зокрема фінансові, операційні, інституційні та соціально – економічні. Систематизовано основні підходи та методики, що застосовуються для оцінювання інвестиційних проєктів. Під час оцінки інвестиційної привабливості запропоновано орієнтуватися на науково обґрунтовані економічні показники, а також підкреслено важливі урахування неформалізованих критеріїв. Наведено економічний і аналітичний огляд ключових методів оцінювання інвестиційних проєктів, а також окреслено їхні недоліки в контексті їх застосування для підприємства. Обґрунтовано необхідність адаптації підходів до галузевої специфіки та сучасних умов господарювання. Акцентовано на важливості врахування неформалізованих критеріїв, таких як соціальний, репутаційний та інтелектуальний капітали, а також рівень корпоративної соціальної відповідальності. Інвестиційне забезпечення визначено як багатофакторний показник, що інтегрує фінансовий стан, операційну ефективність, інноваційний потенціал і зовнішньоекономічну діяльність.

Запропоновано напрями удосконалення оцінки інвестиційного забезпечення з урахуванням сучасних викликів, зокрема впливу воєнного стану та потреби у після кризовому відновленні економіки.

Ключові слова: *інвестиції, інвестиційне забезпечення, розвиток підприємства, інвестиційна привабливість, методичні підходи, підприємство, інвестиційний клімат, оцінювання, фактори впливу*.

Benyk Maksym, Postgraduate student of the Department of Trade Entrepreneurship, Commodity Research and Business Management, maksim.benyk@gmail.com, ORCID ID: 0009-0007-4779-5444
Odesa National University of Technology
Kanatna St., 112, Odesa, Ukraine, 65039

APPROACHES TO ASSESSING INVESTMENT PROVISION FOR ENTERPRISE DEVELOPMENT

Abstract: *The article examines the methodological support for assessing investment support for enterprise development in Ukraine, taking into account the challenges posed by the pandemic and the current war. The purpose of the study is to substantiate a comprehensive system of indicators for the effective management and development of domestic enterprises. It is determined that in times of crisis, the survival of enterprises requires radical decisions, ensured by the targeted use of investment resources. It is emphasized that the low competitiveness of Ukrainian companies, especially under current conditions, reduces their investment attractiveness, necessitating the development of appropriate approaches to assessing investment support. The relevant sources of financing for investment projects for enterprises in modern conditions are determined. The main groups of factors affecting investment attractiveness are identified, in particular, as financial, operational, institutional, and socio-economic. The main approaches and methods for assessing investment projects are systematized. When assessing investment attractiveness, it is proposed to focus on scientifically substantiated economic indicators while also considering informal criteria. An economic and analytical review of key methods for evaluating investment projects is provided, and their shortcomings in their application to the enterprise are outlined. The need to adapt approaches to industry-specific and modern business conditions is well-substantiated. The importance of taking into account informal criteria, such as social, reputational, and intellectual capital, as well as the level of corporate social responsibility, is emphasized. Investment security is defined as a multifactor indicator that integrates financial condition, operational efficiency, innovation potential, and foreign economic activity.*

Directions for improving the assessment of investment security are proposed, taking into account modern challenges, in particular the impact of martial law and the need for post-crisis economic recovery.

Keywords: *investments, investment security, enterprise development, investment attractiveness, methodological approaches, enterprise, investment climate, assessment, influencing factors.*

Постановка проблеми. Сучасні умови, зумовлені пандемією та воєнним часом, ставлять підприємницьку діяльність у жорсткі рамки, де питання виживання виходить на перше місце, що потребує кардинальних рішень щодо забезпечення підприємства конкурентоспроможним функціонуванням і подальшим розвитком. Все це можливо завдяки наявності інвестиційних ресурсів та цілеспрямованому їх використанню з урахуванням інвестиційної привабливості. Більшість випадків щодо привабливості вітчизняних підприємств, особливо в умовах пандемії, для інвесторів не є сприятливими через низький рівень конкурентоспроможності на ринках, як на зовнішньому, так і на внутрішньому. Така ситуація має сформувати вектор пошуку адекватних рішень щодо оцінювання інвестиційного забезпечення вітчизняних підприємств.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У сучасній економічній науці значна увага приділяється удосконаленню методичних підходів до оцінки інвестиційного забезпечення розвитку підприємства. Вагомий внесок у цей напрям зробили вітчизняні науковці, зокрема Д. С. Аранчій [1], Т. Г. Венгуренко, В. В. Плахотнюк [2], В. Р. Волощук, Ю. О. Волощук [3], А. П. Гайдуцький [4], М. І. Гуменний [6], Г. В. Козаченко, В. В. Лагодієнко [10], Т. В. Майорова[1], Т. Г. Венгуренко, С. А. Стахурська [13] та інші. Їхні дослідження сприяли формуванню теоретичних засад інвестиційного забезпечення підприємства та стали підґрунтям для практичної оцінки інвестиційного потенціалу. Отримані наукові результати дозволяють ідентифікувати та систематизувати ключові фактори, що впливають на рівень інвестиційної привабливості як окремих суб'єктів господарювання, так і на національну економіку загалом.

Виділення раніше невирішених частин загальної проблеми. У багатьох дослідженнях у сфері оцінювання інвестиційної привабливості підприємств та аналізу існуючих методичних підходів щодо вирішення проблеми приділено багато уваги оцінці фінансового стану майбутнього об'єкта інвестування, однак залишається багато питань щодо вибору найбільш об'єктивного методичного підходу в сучасних умовах з урахуванням специфіки галузі.

Отже, існує нагальна потреба в розробці та впровадженні комплексних, адаптованих і гнучких методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості, які ефективно інтегруватимуть як кількісні, так і якісні показники, з урахуванням динаміки сучасного економічного середовища.

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою статті є узагальнення сучасних методичних підходів до оцінки інвестиційної привабливості підприємства з урахуванням актуальних економічних умов в Україні, а також обґрунтування доцільності використання комплексної системи показників для ухвалення ефективних управлінських рішень.

Виклад основного матеріалу дослідження. У сучасних умовах глобалізації та ринкової нестабільності забезпечення ефективного розвитку підприємства

неможливе без якісного інвестиційного забезпечення. Інвестиції є головним джерелом модернізації, інновацій, впровадження нових технологій і, відповідно, зростання конкурентоспроможності. Тому особливої актуальності набуває розробка та застосування ефективних підходів до оцінювання інвестиційного потенціалу та забезпечення розвитку підприємства.

На сьогодні в економічній науці існує велика кількість підходів до оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства.

Однією з перших спроб дослідження інвестиційного забезпечення країни вважається розробка Гарвардською школою бізнесу, здійснена у другій половині 1960-х років. У її основу було покладено експертну шкалу, сформовану на базі низки показників, що дозволяли порівнювати інвестиційний клімат різних держав і регіонів. Надалі оцінювання інвестиційного забезпечення поступово ускладнювалися і вдосконалювалися. Багато провідних західних консалтингових компаній, а також економічні видання почали розробляти власні підходи до аналізу економічної ситуації в окремих країнах, регіонах і галузях з точки зору їх інвестиційного забезпечення для потенційних інвесторів [3].

Інвестиційне забезпечення безпосередньо залежить від стану інвестиційного клімату. Деякі дослідники вважають ці концепції тотожними, стверджуючи, що інвестиційне забезпечення та інвестиційний клімат є за своєю суттю однаковими поняттями.

Огляд наукової літератури свідчить, що сучасні теоретичні дослідження в галузі інвестиційного забезпечення зосереджені переважно на визначенні та формуванні основних понять, що стосуються інвестицій. Проте питання щодо відмінностей або єдності понять «інвестиційний клімат» та «інвестиційна привабливість» залишається дискусійним. Це передбачає існування трьох основних підходів до класифікації цих понять, що враховуються як кількісні, так і якісні характеристики елементів інвестиційної привабливості або клімату [1].

Сьогодні існує низка авторських і міжнародних методик: рейтингові агентства (Fitch, S&P, Moody's), методика IFC, системи Doing Business, а також підходи на рівні галузей та окремих підприємств (табл. 1) [3].

Таблиця 1 – Характеристика основних підходів до оцінювання інвестиційних проєктів

Методика / Організація	**Критерії оцінювання**	**Рівень застосування**	**Переваги**	**Недоліки**
Fitch, S&P, Moody's (кредитні рейтингові агентства)	Платоспроможність, боргове навантаження, макроекономічна стабільність	Держави, великі корпорації	Висока довіра інвесторів, глобальне охоплення	Недоступність для малого бізнесу, критика за упередженість
IFC (International Finance Corporation)	Фінансова звітність, ESG, корпоративне управління, прозорість	Компанії країн, що розвиваються	Глибока експертна оцінка, фокус на сталий розвиток	Складність доступу, потреба у повній звітності
Doing Business (World Bank) *(до 2021 року)*	Регуляторне середовище, доступ до кредитів, захист інвесторів, податкове навантаження	Держави	Порівняльний аналіз країн, простота сприйняття	Зупинено через критику, не враховував неформальні чинники
Авторські методики (Т.В. Майорова, Г.В. Козаченко)	Інтегральна оцінка фінансових, виробничих, інституційних факторів	Підприємства, галузі	Адаптованість до умов України, гнучкість	Потреба в актуалізації під реалії ринку
Галузеві моделі (бенчмаркінг, індикативні оцінки)	Специфічні показники ефективності (наприклад, в IT: інновації, в агро: врожайність)	Галузі, компанії	Висока релевантність, врахування контексту	Обмежена універсальність, залежність від статистики

Джерело: створено авторами на основі [3, 6, 8, 11].

Отже, комплексний підхід, що поєднує міжнародні стандарти, локальні особливості та специфіку, є найефективнішим для об'єктивної оцінки інвестиційного забезпечення підприємств в Україні.

Сучасна ринкова ситуація, що відзначається високим рівнем непередбачуваності, постійно вимагає генерування нових ідей і підходів. Одним із чинників, здатних стимулювати цей процес, є інвестиційне забезпечення підприємства, що слугує основою для прийняття ефективних управлінських рішень, організованих відповідно до його поточного рівня розвитку. Оцінювання інвестиційного забезпечення є складним і багатоаспектним завданням, яке

потребує застосування комплексного, проблемно – орієнтованого підходу. Такий підхід має ґрунтуватися як на глибокому аналізі фінансового стану підприємства, так і на прогнозуванні його перспектив [2].

Відповідно до Методики, інвестиційне забезпечення підприємства трактується, як ступінь відповідності фінансових, виробничих, організаційних та інших параметрів очікуванням і вимогам інвестора щодо конкретного суб'єкта господарювання. Цей рівень може бути визначений або оцінений за допомогою відповідних показників, зокрема шляхом розрахунку інтегральної оцінки.

Слід зауважити, що дана методика має низку недоліків [13]:

- по-перше, вона не враховує галузевих особливостей функціонування підприємств, що істотно знижує точність оцінки;
- по-друге, при визначенні інвестиційного забезпечення підприємства у складі оціночних показників відсутні індикатори, які відображають рівень забезпеченості складу оціночних показників у разі визначення інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств, не включені показники, які характеризують забезпеченість та ефективність використання землі;
- по-третє, часто виникають ситуації, коли показники різних груп суперечать один одному, відображаючи протилежний фінансовий стан підприємства, через що в кінцевому результаті може бути надана хибна оцінка.

Серед найбільш поширених підходів до оцінювання інвестиційного забезпечення розвитку підприємства можна виділити такі (рис.1).

Аналізуючи рис. 1, можна сказати, що вибір конкретного підходу або їх комбінації залежить від специфіки підприємства, галузі та стратегічних цілей розвитку. Рекомендується використовувати комплексний підхід для отримання більш повної та об'єктивної оцінки інвестиційного забезпечення підприємства.

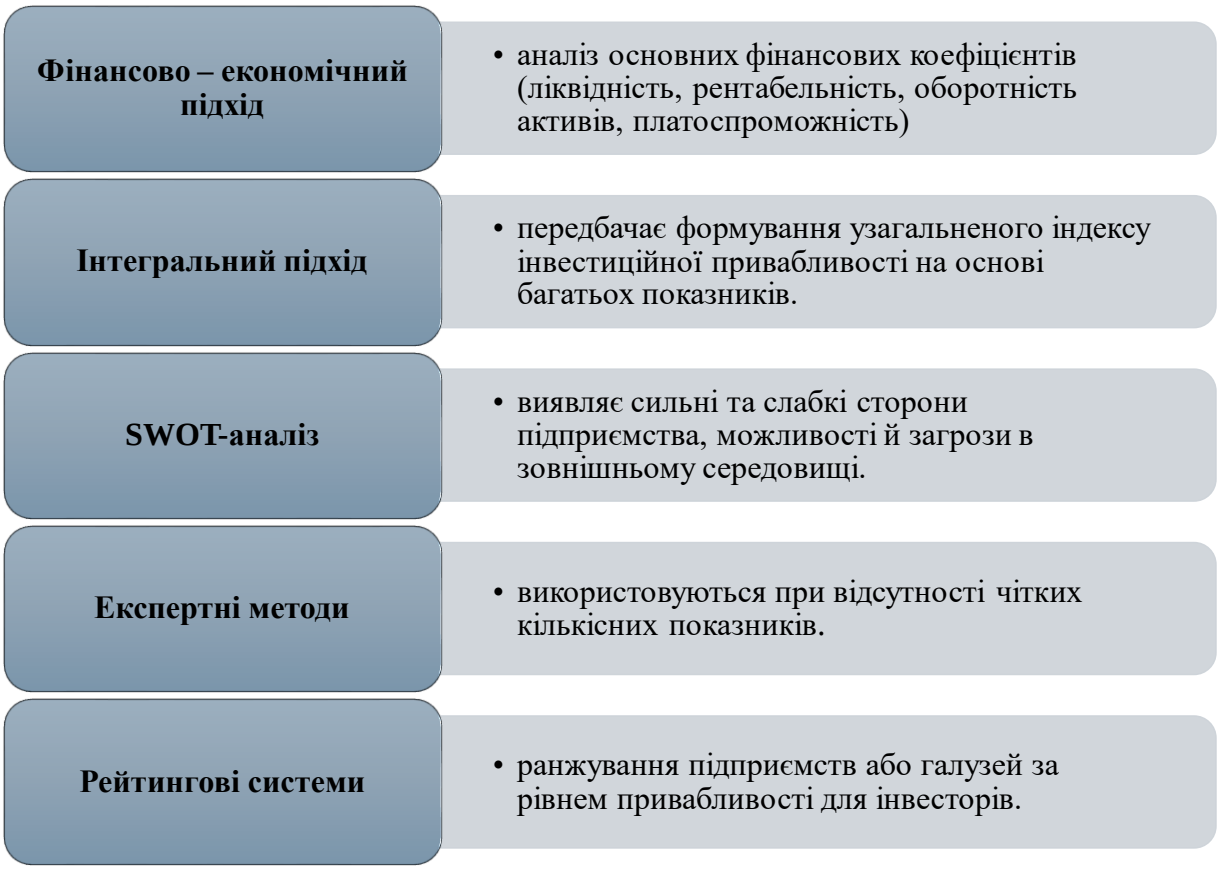

Рисунок 1 – Підходи до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства
Джерело: створено за даними [8].

Незважаючи на різноманітність підходів, багато методик мають суттєві обмеження, які зображені на рис. 2.

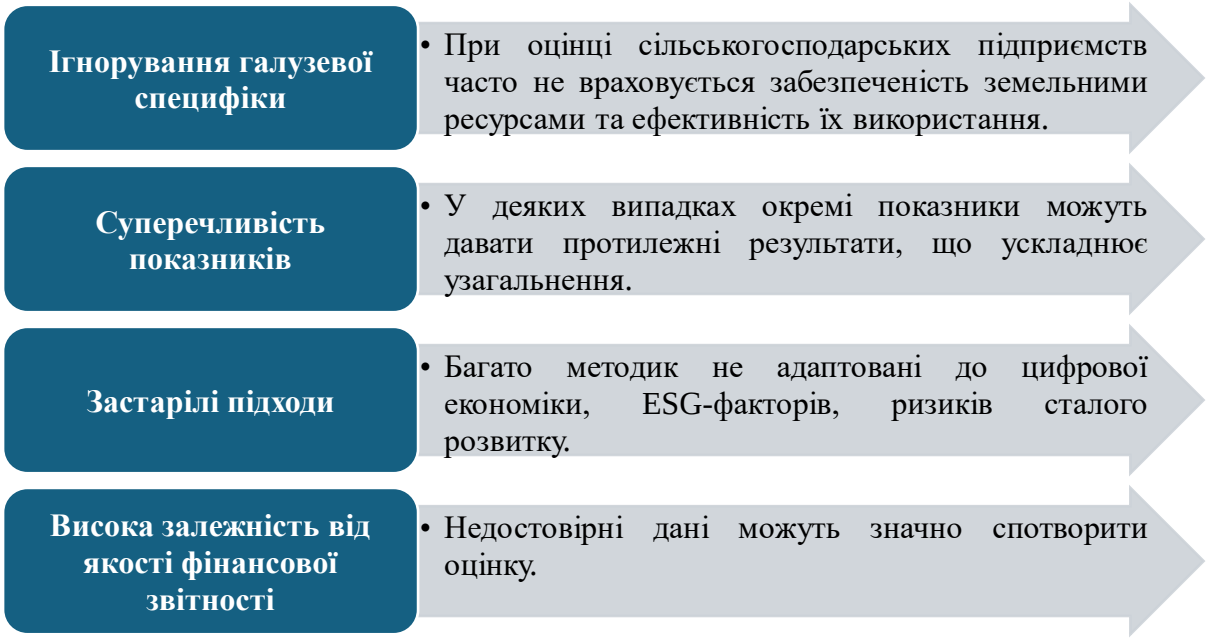

Рисунок 2 – Проблеми та недоліки існуючих підходів.
Джерело: створено за даними [5]

Особливої уваги заслуговує методика, розроблена вченими Інституту аграрної економіки, оскільки вона враховує специфіку діяльності сільськогосподарських підприємств.

Проте дана методика є дещо громіздкою та потребує значного обсягу інформації про об'єкт дослідження.

Оцінюючи інвестиційну привабливість, варто спиратися на науково обґрунтовані економічні критерії, зокрема прибутковість, доцільність, рівень капіталізації, корисність, окупність і загальну ефективність [15].

Інвестиційна привабливість формується під впливом комплексу факторів, які зумовлюють її рівень і визначають систему оцінювальних індикаторів. Серед ключових чинників варто виокремити обсяг інвестицій, галузеву специфіку та ринкову структуру, рівень виробничого потенціалу, стан матеріально – технічної бази. При цьому слід ураховувати як внутрішні (ендогенні), так і зовнішні (екзогенні) детермінанти впливу.

На сьогодні акцентується увага на доцільності врахування неформалізованих критеріїв під час оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. Йдеться про характеристики та аспекти його діяльності, які не підлягають кількісному виміру й не мають уніфікованих методик розрахунку, а оцінюються на основі логічного аналізу. Підтримуючи ідею про необхідність включення таких критеріїв до системи оцінки, доцільно зосередитися на показниках соціального, репутаційного та інтелектуального капіталів, а також на рівні корпоративної соціальної відповідальності підприємства в межах відповідного ринкового сегмента [5].

У таблиці 2 систематизовано найбільш поширені в наукових дослідженнях та практичній діяльності підходи до оцінювання інвестиційних проектів, представлено їх змістові характеристики, а також наведено ключові аналітичні індикатори, що мають особливе значення для інвесторів під час ухвалення рішень [15].

Таблиця 2 – Економіко-аналітична характеристика методів оцінювання інвестиційних проектів

№ п/п	Методи	Характеристика методу	Основні показники
1.	Чистої приведеної вартості (NPV)	Цей метод полягає в дисконтуванні прогнозованих грошових потоків проєкту до теперішнього моменту з урахуванням ставки дисконтування	– чистий дисконтований дохід – чиста приведена вартість чистий приведений дохід; – чистий приведений прибуток; – чистий приведений ефект; – чиста поточна вартість.
2.	Внутрішньої норми дохідності (IRR)	Визначає ставку дисконту, за якої NPV проєкту дорівнює нулю	– індекс прибутковості проєкту; – прибутковість капіталу; – валова маржа.
3.	Періоду окупності (Payback Period)	Оцінює строк, за який інвестиції будуть повністю повернуті за рахунок чистих грошових надходжень	– дисконтований строк окупності капітальних вкладень.
4.	Індекс прибутковості (PI) і коефіцієнта ефективності інвестицій (ARR)	Оцінка відношення дисконтованого чистого доходу до стартових інвестицій (IP), оцінка відношення середньорічного прибутку до середнього значення інвестицій (ARR).	– внутрішня норма рентабельності; – коефіцієнт ефективності інвестицій.
5.	Інтегральний	показникам присвоюються вагові коефіцієнти, які залежать від характеру кредитування та обмежень за термінами окупності проекту (або термінами кредитування).	– ліквідності (коефіцієнти поточної, швидкої та абсолютної ліквідності), коефіцієнти автономії, участь власних оборотних коштів у оборотних активах, реальної вартості майна, співвідношення дебіторської та кредиторської заборгованості, коефіцієнти оборотності активів і показники дохідності (коефіцієнт виплати дивідендів та рівень виплати дивідендів).

Джерело: складено за даними [15].

На етапі оцінки інвестиційної привабливості важливу роль відіграє аналіз фінансового стану та фінансової стійкості підприємства. Однак для підприємств показники, що використовуються в рамках традиційних фінансово – економічних підходів, часто не є достатніми для прийняття обґрунтованих інвестиційних рішень, оскільки вони можуть не враховувати специфіку та обмеженість ресурсів таких підприємств.

Зокрема при виборі інвестиційних проектів для стартапів, крім фінансово – економічних показників, важливими є також фактори, пов'язані з кон'юнктурою ринку, тенденціями розвитку галузі, оцінкою бізнес – ідеї та її інноваційним потенціалом. Оцінка таких аспектів дозволяє інвесторам ухвалювати рішення, які не обмежуються лише фінансовими параметрами, а також враховують ризики та можливості, пов'язані з новими підприємницькими ініціативами [4].

Існують різні методики оцінювання інвестиційної привабливості окремих суб'єктів господарювання. Варто зауважити, що ці підходи суттєво відрізняються між собою за методами аналізу та обробки інформації, набором використовуваних показників і критеріями оцінювання. Для забезпечення обґрунтованого вибору відповідної методики доцільним є її класифікація за певними ознаками (табл. 3).

Таблиця 3 – Класифікація підходів до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства

№ п/п	Методи	Характеристика методу
1.	За походженням	на зарубіжні
		вітчизняні
		змішані (останні являють собою адаптовані до національних економічних умов зарубіжні підходи)
2.	Залежно від рівня оцінювання інвестиційної привабливості	макроекономічний рівень – спрямований на визначення інвестиційного клімату країни в цілому
		мезоекономічний рівень охоплює підходи, які дозволяють оцінити інвестиційну привабливість окремих регіонів або галузей національного господарства.
		мікроекономічний рівень передбачає оцінювання інвестиційної привабливості конкретного суб'єкта господарювання.
3.	За сферою застосування	орієнтовані на аналіз інвестиційної привабливості окремих галузей економіки.

Джерело: складено авторами на основі [7, 9, 10]

Аналізуючи табл. 1, можна сказати, що на етапі оцінки інвестиційної привабливості підприємства ще зазвичай аналізують фінансовий стан та фінансову стійкість підприємства, хоча не для всіх підприємств показники за такими підходами є повними й, відповідно, достатніми для прийняття інвестиційних рішень. До прикладу, під час вибору проєкту стартапу насамперед

обираються проєкти, за якими здійснюється аналіз фінансово-економічних показників, кон'юнктури ринку, тенденцій галузі, оцінка бізнес-ідеї тощо.

Залежно від форми відображення вихідних даних результати оцінки можуть бути представлені у вигляді рейтингової шкали, на якій за рейтингом формуються об'єкти інвестиційної привабливості. Типової шкали, тобто шкали типів або класів інвестиційної привабливості, на якій розміщуються об'єкти інвестиційної привабливості залежно від типу або класу інвестиційної привабливості, до якого вони належать (рис. 3).

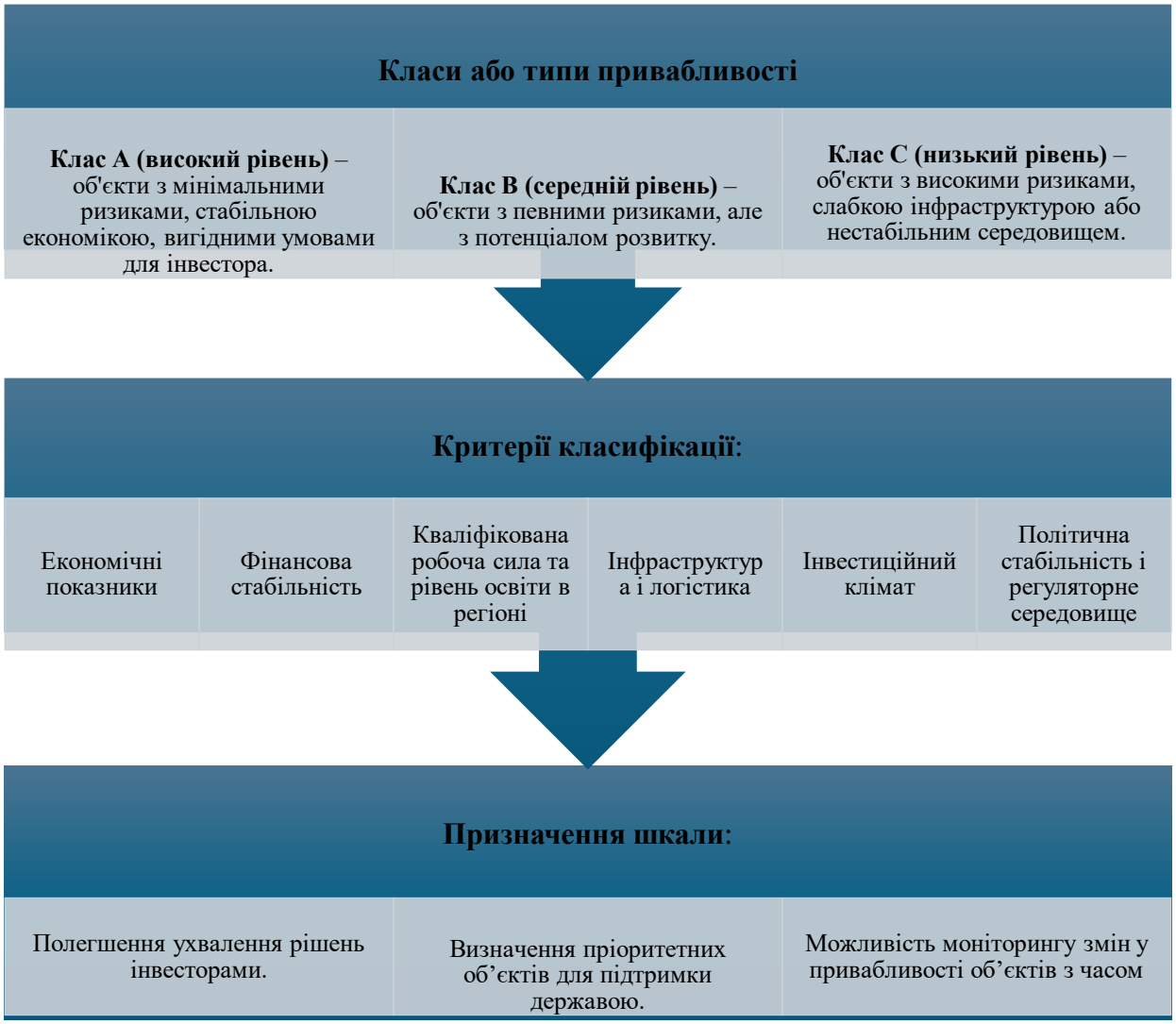

Рисунок 3 – Основні характеристики шкали або класів інвестиційної привабливості підприємства. Джерело: складено за даними [6]

Отже, аналізуючи рис. 3, можна сказати, що основна характеристика шкали або класів інвестиційної привабливості підприємства полягає в

систематизованому підході до оцінки підприємства за сукупністю критеріїв, що дозволяють інвесторам обґрунтовано приймати рішення щодо інвестування коштів. Головною метою шкали є надати інвестору чіткий сигнал про потенційні вигоди або ризики інвестування в конкретне підприємство.

Аналізуючи методику Т. В. Майорової, яка передбачає розрахунок низки коефіцієнтів, представлених у Положенні «Про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації» [12], з подальшим визначенням рейтингу інвестиційної привабливості.

Оцінка інвестиційної привабливості підприємства по методиці Т.В. Майорової проводиться на основі аналізу фінансового стану підприємства. Результатом застосування запропонованої методики має бути рейтингова оцінка. Після розрахунку цих показників і визначення їх відповідності нормативу користуються табл. 4, у якій представлена рейтингова система для оцінки інвестиційної привабливості підприємства [11].

Оцінка виражається у відсотках відповідності нормативним значенням, залежно від отриманого результату, підприємство відноситься до одного з п’яти рівнів інвестиційної привабливості.

Таблиця 4 – Методика Т. В. Майорової: рейтингова шкала

№ п/п	Оцінка відповідності	Рейтинг	Характеристика
1.	90–100 %	Високий	Висока платоспроможність, відмінний фінансовий стан
2.	80–90 %	Достатній	Достатньо добрий фінансовий стан. Клієнт із мінімальним ризиком
3.	60–80 %	Задовільний	Задовільний фінансовий стан та рівень платоспроможності
4.	40–60 %	Недостатній	Надійність підприємства викликає підозру, недостатній рівень платоспроможності
5.	0–40 %	Поганий	Фінансовий стан поганий. Вкладення коштів у підприємство є надто ризиковим.

Джерело: складено авторами на основі [11]

За допомогою цієї шкали інвестор швидко оцінить фінансову стабільність підприємства та прийме обґрунтоване рішення щодо інвестування. Дана методика

є відносно простою у застосуванні й підходить для підприємств практично всіх форм власності.

Але основним недоліком даної методики є те, що, як правило, на основі проведеного аналізу встановлюється не повна відповідність деяких показників нормативним значенням і це призводить до того, що формула розрахунку рейтингу, може мати певні похибки, тобто потрібно замінювати деякі складові даної формули.

Висновки. У результаті проведеного дослідження встановлено, що інвестиційне забезпечення є багатофакторним показником, який відображає фінансовий стан, операційну ефективність, інноваційний потенціал та зовнішньоекономічну діяльність підприємства. Результати досліджень мають значну прикладну цінність для побудови системи управління інвестиційною привабливістю на мікро - та макрорівнях.

Запропонована методологія інтегрованої оцінки інвестиційної привабливості підприємств та організацій, яка передбачає розрахунок інтегрального показника, базується на оцінці діяльності підприємства у таких сферах, як – оцінка стану власності, фінансової стійкості, ліквідності, рентабельності ділова та ринкова діяльність. І якщо ми можемо погодитися зі структурою груп показників, що характеризують об’єкт інвестування, то наповнення їх змістом вимагає ретельного огляду та вдосконалення. Особливо це стосується групи показників, що характеризують ринкову діяльність підприємства.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Аранчій Д. С. Інвестиційна привабливість підприємств: сутність, фактори впливу та оцінка існуючих методик аналізу. *Проблеми обліково-аналітичного забезпечення управління підприємницькою діяльністю* : матеріали II Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 26 жовт. 2017 р.). м. Полтава, 2017. С. 144–147.

2. Венгуренко Т. Г., Плахотнюк В. В. Аналіз інвестиційної привабливості України. *Бізнес-інформ*, 2020. № 4. С. 103–111. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-103-111.

3. Волощук В. Р., Волощук Ю. О., Іванишин О. В. Інвестування інноваційного розвитку підприємств. *Науково-виробничий журнал «Інноваційна економіка»*, 2020. № 3–4[83]. С. 156–162. DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.3-4.22.

4. Гайдуцький А. П., Гуткевич С. О. Інвестиції: підручник / за заг. ред. проф. С. О. Гуткевич. Київ : ДКС Центр, 2022. 320 с.

5. Гурова К. Мельничук М., Пащенко А. Оцінювання інвестиційної привабливості малого підприємства. *Економіка та суспільство*, 2021. №32. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-77.

6. Гуменний М. І., Гайтко Д. Стратегічне управління інвестиційною привабливістю підприємств. *Український журнал прикладної економіки*, 2020. Том 5. № 4. С. 413–421. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-4-49.

7. Поясник Г. В. Аналіз методичних підходів до оцінювання інвестиційної привабливості підприємства. *Проблеми і перспективи розвитку підприємництва*, 2021. № 1(26). С. 89–97. DOI: https://doi.org/10.30977/PPB.2226-8820.2021.26.132.

8. Китайчук Т. Г. Інвестиційна привабливість: теоретичний аналіз та впливові фактори. *Економіка та суспільство*, 2023. Вип. 54. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-65.

9. Турленко Н. В., Лагодієнко Н. В., Алєксєйчук О. О. Економічний інструментарій впливу на інвестиційні процеси сталого розвитку агробізнесу. *Вісник ХНАУ ім. В.В. Докучаєва, Серія «Економічні науки»*, 2019. № 2. С. 166–176. DOI: https://doi.org/10.31359/2312-3427-2019-2-166.

10. Лагодієнко В.В., Богданова М.В. Інвестиційна привабливість ресторанного бізнесу: теоретичні і практичні аспекти. *Таврійський науковий вісник. Серія: «Економіка»*, 2023. Вип. 18, С. 106-113. DOI: https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.11.

11. Майорова Т. В. Інвестиційна діяльність: навчальний посібник. Київ : ЦМЛ, 2014. 376 с.

12. Про затвердження Положення про порядок здійснення аналізу фінансового стану підприємств, що підлягають приватизації : Мінфін України, Фонд державного майна; Наказ від 26.01.2001 № 49/121. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01#Text.

13. Стахурська С. А. Методичні підходи до формування механізму інвестування інноваційного розвитку підприємства. *Економіка та суспільство*, 2022. № 40. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-49.

14. Суханова А. Інвестиційна діяльність підприємств в Україні. *Глобальні та національні проблеми економіки*, 2017. № 17. URL: http://global-national.in.ua/issue-17-2017.

15. Китайчук Т. Г. Інвестиційна привабливість: теоретичний аналіз та впливові фактори. *Економіка та суспільство*, 2023. Вип. 54. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-65.

16. Nikolchuk Yu., Lopatovska O. Investment attractiveness of Ukraine: Trends, problems and solution key vectors. *Innovation and Sustainability*, 2023. № 3(1), pp. 164–175. DOI: https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.164.

REFERERCES:

1. Aranchii D. S. Investytsiina pryvablyvist pidpryiemstv: sutnist, faktory vplyvu ta otsinka isnuiuchykh metodyk analizu. *Problemy oblikovo-analitychnoho zabezpechennia upravlinnia pidpryiemnytskoiu diialnistiu* : materialy II Vseukr. nauk.-prakt. konf. (m. Poltava, 26 zhovt. 2017 r.). m. Poltava, 2017. S. 144–147.

2. Venhurenko T. H., Plakhotniuk V. V. Analiz investytsiinoi pryvablyvosti Ukrainy. *Biznes-inform*, 2020. № 4. S. 103–111. DOI: https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-4-103-111.

3. Voloshchuk V. R., Voloshchuk Yu. O., Ivanyshyn O. V. Investuvannia innovatsiinoho rozvytku pidpryiemstv. *Naukovo-vyrobnychyi zhurnal «Innovatsiina ekonomika»*, 2020. № 3–4[83]. S. 156–162. DOI: https://doi.org/10.37332/2309-1533.2020.3-4.22.

4. Haidutskyi A. P., Hutkevych S. O. Investytsii: pidruchnyk / za zah. red. prof. S. O. Hutkevych. Kyiv : DKS Tsentr, 2022. 320 s.

5. Hurova K. Melnychuk M., Pashchenko A. Otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti maloho pidpryiemstva. *Ekonomika ta suspilstvo*, 2021. № 32. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-77.

6. Humennyi M. I., Haitko D. Stratehichne upravlinnia investytsiinoiu pryvablyvistiu pidpryiemstv. *Ukrainskyi zhurnal prykladnoi ekonomiky*, 2020. Tom 5. № 4. S. 413–421. DOI: https://doi.org/10.36887/2415-8453-2020-4-49.

7. Poiasnyk H. V. Analiz metodychnykh pidkhodiv do otsiniuvannia investytsiinoi pryvablyvosti pidpryiemstva. *Problemy i perspektyvy rozvytku pidpryiemnytstva*, 2021. № 1(26). S. 89–97. DOI: https://doi.org/10.30977/PPB.2226-8820.2021.26.132.

8. Kytaichuk T. H. Investytsiina pryvablyvist: teoretychnyi analiz ta vplyvovi faktory. *Ekonomika ta suspilstvo*, 2023. Vyp. 54. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-65.

9. Turlenko N. V., Lahodiienko N. V., Alieksieichuk O. O. Ekonomichnyi instrumentarii vplyvu na investytsiini protsesy staloho rozvytku ahrobiznesu. Visnyk KhNAU im. V.V. Dokuchaieva, Seriia «Ekonomichni nauky», 2019. № 2. S. 166–176. DOI: https://doi.org/10.31359/2312-3427-2019-2-166.

10. Lahodiienko V.V., Bohdanova M.V. Investytsiina pryvablyvist restorannoho biznesu: teoretychni i praktychni aspekty. *Tavriiskyi naukovyi visnyk. Seriia: «Ekonomika»*, 2023. Vyp. 18, S. 106-113. DOI: https://doi.org/10.32782/2708-0366/2023.18.11.

11. Maiorova T. V. Investytsiina diialnist: navchalnyi posibnyk. Kyiv : TsML, 2014. 376 s.

12. Pro zatverdzhennia Polozhennia pro poriadok zdiisnennia analizu finansovoho stanu pidpryiemstv, shcho pidliahaiut pryvatyzatsii : Minfin Ukrainy, Fond derzhavnoho maina; Nakaz vid 26.01.2001 № 49/121. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0121-01#Text.

13. Stakhurska S. A. Metodychni pidkhody do formuvannia mekhanizmu investuvannia innovatsiinoho rozvytku pidpryiemstva. *Ekonomika ta suspilstvo*, 2022. № 40. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-40-49.

14. Sukhanova A. Investytsiina diialnist pidpryiemstv v Ukraini. *Hlobalni ta natsionalni problemy ekonomiky*, 2017. № 17. URL: http://global-national.in.ua/issue-17-2017.

15. Kytaichuk T. H. Investytsiina pryvablyvist: teoretychnyi analiz ta vplyvovi faktory. *Ekonomika ta suspilstvo*, 2023. Vyp. 54. DOI: https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-54-65.

16. Nikolchuk Yu., Lopatovska O. Investment attractiveness of Ukraine: Trends, problems and solution key vectors. *Innovation and Sustainability*, 2023. № 3(1), pp. 164–175. DOI: https://doi.org/10.31649/ins.2023.1.164.

Стаття надійшла до редакції:17.05.2026; рецензування: 21.06.2026;
прийнята до публікації 29.07.2026. Автори прочитали и дали згоду рукопису.
The article was submitted on 17.05.2026; revised on 21.06.2026; and accepted for publication on 29.07.2026. The authors read and approved the final version of the manuscript.